

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Академияи идоракунии давлатии
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон,
номзоди илмҳои педагогӣ, дотсент

Сафарзода Д.Ҷ.

2025 с.

ПРОТОКОЛИ №3

чаласаи навбатии кафедраи ҳуқуқи маъмурӣ ва молиявии факултети
ҳуқуқшиносии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

30.10.2025

№3

ш. Душанбе

Раис: н.и.х., дотсент Рустамзода Ҷ.Ю.

Котиб: коргузор-мутахассиси кафедра Мардонзода М.М.

Иштирок доштанд: мудирӣ кафедра н.и.х., дотсент Рустамзода Ҷ.Ю.,
омӯзгорони кафедра – д.и.х., профессор Иброҳимов С.И., д.и.х., Раупова
М.Т., н.и.х., дотсент Каримов А.Қ., н.и.х., Каримов Ҳ.М., н.и.х., Имомов
Ҳ.Ш., н.и.х., Изатуллозода П.Н., н.и.х., дотсент Олимзода Д.А.,
ассистентони кафедра Ҳукматуллоев М.А., Зарипов А.Ҳ., Холинов Д.М.,
Холов М.Д., Давлатов С.Н., Исломзода И.И. ва коргузори кафедра
Мардонзода М.М.

РЌЗНОМАИ ЧАЛАСА:

Муҳокимаи рисолаи диссертатсионии унвончӯӣи кафедраи ҳуқуқи
маъмурӣ ва молиявии факултети ҳуқуқшиносии Академияи идоракунии
давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Зухурзода Шаҳло
Давлатмурод дар мавзӯи “Танзими ҳуқуқӣ-конститутсионии фаъолияти
сулҳофаронаи Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон” аз рӯӣ ихтисоси 12.00.02
– Ҳуқуқи конститутсионӣ; ҳуқуқи мурофияи судии конститутсионӣ;
танзими ҳуқуқии мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ.

Роҳбари илмӣ: Зоир Чурахон Мачидзода – доктори илмҳои
ҳуқуқшиносӣ, профессор, Сарҳодими илмии Институти фалсафа,

сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқӣ ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон.

Шунида шуд: Оид ба масъалаи мазкур унвонҷӯ Зухурзода Шаҳло Давлатмурод баромад намуда, дар бораи сохтор, муҳимият ва рӯзмаррагӣ, вазифа, мақсад ва нағзониҳои илмӣ таҳқиқи диссертатсионӣ худ маълумот дода, ибраз намуд, ки инсоният дар охири асри XX зери таъсири омилҳои дохилию хориҷӣ ва объективӣ субъективӣ таърихи ояндаи худро бо роҳҳои мураккаб ва пурпечуб, бо ном «омилҳои давлати демократӣ» сохтани мешуданд, ки дар асл ноустувории худро дар назди воқеият эҳсос намуда, ба душвориҳои нави ҷаҳонишавӣ, интиқоли иҷборӣ ҳуқуқу озодиҳо, интиқол ва таҳияи инқилобҳои сохта, афзоиши таҳдиду хатарҳои нави ҷаҳонӣ, ба монанди савдои одамон, муомилоти ғайриқонунии маводи нашъаовар, яроқ, афзоиши экстремизм ва терроризм рӯ ба рӯ шуд.

Тоҷикистон низ баъд аз пошхурии Иттиҳоди Шуравӣ ва бо ба даст овардани Истиқлоли давлатӣ ҳадафи лоиҳаҳои низоъангези давлатҳои абарқудрат гашт, ки нияти дар Тоҷикистон барпо намудани давлати исломӣ ва ба сари қудрат овардани гумроҳону хоинони миллатро доштанд. Миллати тоҷик имконият пайдо намуд, ки дар сарҳади бархурди режимҳои сохтаи исломӣ дунявӣ, дар ҳавзаи муноқишаҳои манфиатҳои миллӣ, дар майдони муборишаҳои мазҳаби истиқлолияти худро эълон намуд. 27 июни соли 1997 бо кӯшишҳои чандинсола, шабзандадорӣ ва сарвари оқилонаи фарзанди фарзонаи миллати тоҷик, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон, Созишномаи умумии истиқрори сулҳ ва ризоияти миллӣ дар шаҳри Маскав ба имзо расид.

Расидан ба ин сулҳи тақдирсози миллати тоҷик роҳи басо душвор ва ниҳоят мураккаб буд, ки ин санаи таърихӣ миллати тоҷикро Иҷлосияи таърихӣ XVI-уми Шурои Олии ҚТ ба оғози ғайриқонунии сулҳфаронаи Раиси нави тозаинтиҳобшудаи Шурои Олӣ Эмомалӣ Раҳмон ибтидо гузошт ва аввалин ироаи савганди мардонагии ин шахсияти худодод аз калимаи «Ман ба Шумо сулҳ меоварам» оғоз ёфт, ки ин родмарди ватадӯст тамоми қувва ва иродаю имконияти хешро барои қатъ намудани ҷанг, таъмини сулҳ, баргардондани муҳоҷирин ба Ватан ва шуруи музокирот бо муҳолифини собиқ равона намуд. Кӯшишҳои панҷсолаи Пешвои муаззами миллат Эмомалӣ Раҳмон, омӯзиш ва таҳлилҳои асоснокунии ин санаи таърихӣ аз лиҳози илмӣ ва муайян намудани тақдирӣ ояндаи давлати тоҷикон, яқпорчагии миллат, дорои аҳамияти ниҳоят бузург буд, зеро таҳлилҳои илмӣ нишон медиҳанд, ки

Эмомалӣ Раҳмон миллатро ба ғолибу мағлуб ҷудо накард, ба савганди худ лоиқ шуда, ки охири шаҳрванди фирории Тоҷикистонро ба Ватан баргардонид, миллатро сарҷамъ намуда, ҳама дар якҷоягӣ дар заминаи аҳдномаи миллӣ кӯшиш намуданд, ки Тоҷикистони соҳибистиклолро азнавсозӣ намоянд.

Қобили зикр аст, ки дар ин роҳи басо душвор шучоату ҷасорати нотақрор доштани Эмомалӣ Раҳмон, фаросати азими мардумпарваронааш, ватанпарастӣ ва миллатдӯстиаш боиси он гардид, ки ӯ ҷони хешро дар хатар монда, барои таъмини ваҳдат ва барқарории сулҳ дар Тоҷикистон сафарҳои пурхатар намуд ва сулҳу ваҳдатро дар кишвар барқарор намуд.

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба низои хонумонсуз хотима бахшида, соҳти конститутсиониро дар мамлакат барқарор намуд. Иродаи сиёсии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зерини фишори хоинона ва душманонаи бадхоҳони миллат шикаст нахурд ва ӯ тавонист бо ҷасорату далерии худ ба ҷанги бародаркуш хотима бахшида, сулҳу суботро ба мардуми шарифи Тоҷикистон таъмин намояд. Бешубҳа, сулҳе, ки Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба миллати тоҷик овард, кафили истиқлолият ва рушди устувори давлатдорӣ навини тоҷикон гашт.

Пешвои муаззами миллат дар яке аз паёмҳои худ ба Маҷлиси Олии ҚТ таъкид намуданд: - Замона бо гузашти ҳодисот, вақт бо муборизаҳои бешумор, таърих бо амалҳои зиёди сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ собит сохт, ки интиҳоб саривақти ва дуруст буд. Кунун Тоҷикистон 30-ум баҳори истиқлоли худро паси сар мекунад ва қорҳои зиёде дар соҳаҳои муҳталифи хоҷагии халқ ба сомон расидаанд.

Бинобар ин, мактаби ҳуқуқии сулҳофаронаи сарварии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таълимгоҳест, ки дар марҳилаи бисёр мураккабу печида ташаккул ёфта, мавқеи созандагиву бунёдкорӣ касб намудааст. Ин мактаби сиёсӣ дорои хусусиятҳо мебошад, ки ҳокимият ва муносибатҳои он аз ҷониби ин ниҳоди сиёсӣ бо риояи принципҳои ҳуқуқӣ-демократӣ амалӣ гашта, манфиати давлату миллат аз ҳама боло гузошта мешавад.

Дар ҷараёни ҷаласа аз ҷониби иштирокчиён д.и.х., профессор Иброҳимов С.И., н.и.х., дотсент Каримов А.Қ. ва н.и.х., дотсент Каримов Ҳ. ба унвонҷӯ саволҳо дода шуд, ки ба онҳо Зухурзода Шаҳло Давлатмурод ҷавобҳои мукамал дод.

Баъдан роҳбари илмӣ унвонҷӯ Зоир Ҷурахон Маҷидзода – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, Сарҳодими илмӣ Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқӣ ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон баромад намуда, оид ба фаъолияти илмӣ – омӯзгорӣ Зухурзода Ш.Д. суҳанронӣ намуда, ибраз дошт, ки унвонҷӯ қобилияти баланди эҷодӣ дошта, таҳқиқи диссертатсионӣ ҳамчун кори анҷомёфтаи илмӣ ба ҳисоб меравад ва мавзӯи он барои татбиқи ҳадафҳои стратегии давлат мусоидат менамояд.

Диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси 12.00.02 – Ҳуқуқи конститутсионӣ; ҳуқуқи мурофиаи судии конститутсионӣ; танзими ҳуқуқии мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ мутобикат карда, барои ҳимоя аз рӯйи ихтисоси мазкур тавсия дода мешавад.

Дар охир аз иштирокчиёни чаласа хоҳиш карда шуд, ки довталабро дастгирӣ намоянд.

Сипас, раиси чаласа н.и.ҳ., дотсент Рустамзода Ҷ.Ю. баромад намуда, диссертатсияро ҳамчун кори анҷомёфта ба ҳимоя тавсия намуд.

Дар муҳокимаи диссертатсия иштирокчиёни дигар, аз ҷумла д.и.ҳ., профессор Раупова М.Т., н.и.ҳ., дотсент Имомов Ҳ.Ш. ва н.и.ҳ., дотсент Олимзода Д.А. баромад намуда, ба унвонҷӯ тавсияҳои муфиди илмӣ доданд.

Баромадкунандагон дар рафти муҳокимаи диссертатсия муҳимияти мавзӯи таҳқиқро қайд карда, саҳми унвонҷӯро дар таҳқиқу баррасии масъалаҳои назариявӣ-методологӣ ва амалии мавзӯи мазкур муҳим арзёбӣ намуданд.

Қайд карда шуд, ки Зухурзода Шаҳло Давлатмурод муҳаққиқи пурмахсул буда, муаллифи 8 таълифоти илмӣ, иштирокчии конференсия ва семинарҳои илмӣ-амалӣ ва назариявии байналмилалию ҷумҳуриявӣ ва дохилидонишгоҳӣ мебошад.

Ҳамзамон, баромадкунандагон эродҳо ва андешаҳои эродӣ доштанд, ки ба мушаххасу возеҳ баён намудани нуқтаҳои алоҳидаи диссертатсия, нисбатан муфасссал шарҳ додани ҷанбаҳои, ки дар амалӣ намудани пешниҳодҳо ва тавсияҳои марбут ба таҳқиқи диссертатсионӣ мусоидат менамоянд.

Зухурзода Шаҳло Давлатмурод ба эродҳои баромадкунандагон ҷавобу шарҳҳои муфасссал дод. Сипас, лоиҳаи хулосаи кафедра, ки дар асоси баромади баромадкунандагон омода карда шудааст, шунида шуд.

Чаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Зухурзода Шаҳло Давлатмурод дар мавзӯи “Танзими ҳуқуқӣ-конститутсионӣ фаъолияти сулҳофароии Пешвои

миллат Эмомалӣ Раҳмон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.02 – Ҳуқуқи конституционӣ; ҳуқуқи муҳофизати судии конституционӣ; танзими ҳуқуқии мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ, қори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.

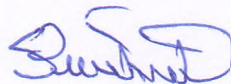
2. Диссертатсияи Зухурзода Шахло . Давлатмурод дар мавзӯи “Танзими ҳуқуқ-конституционии фаъолияти сулҳофаронаи Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.02 – Ҳуқуқи конституционӣ; ҳуқуқи муҳофизати судии конституционӣ; танзими ҳуқуқии мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ пешниҳод гардидааст, барои Ҳимоя ба шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таъсия карда шавад.

Хулосаи мазкур дар ҷаласаи кафедраи ҳуқуқи маъмурӣ ва молиявии факултети ҳуқуқшиносии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 30.10.2025, суратҷаласаи №3 қабул карда шудааст.

Иштирок доштанд: 15 нафар. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: «тарафдор» – 15 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест.

Раисикунанда:

мудири кафедраи ҳуқуқи маъмурӣ
ва молиявии факултети ҳуқуқшиносии
Академияи идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон,
н.и.х., дотсент

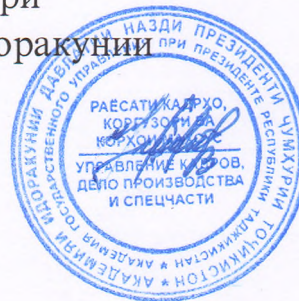
Рустамзода Ҷ.Ю.

Котиби ҷаласа: мутахассис-коргузор:

Мардонзода М.М.

Имзои Рустамзода Ҷ.Ю. ва Мардонзода М.М.-ро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо, коргузорӣ
ва қорҳои махсуси Академияи идоракунии
давлатии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Насурдинзода А.Н.

«30» октябрь 2025 сол.